

MOKSLINIO GYVENIMO KRONIKA

1997–2001 M. VYKDYTA PROGRAMA „LIETUVOS GYVENTOJŲ XI–XVII A. KULTŪRA ARCHEOLOGIJOS DUOMENIMIS“

Mokslinių tyrimų programa „XI–XVII a. Lietuvos gyventojų kultūra archeologijos duomenimis“ buvo sumanyta dešimtmečiui (1997–2006) ir pradėta vykdyti dalimis. Pirmoji programos dalis, orientuota 5 metams (1997–2001 m.), skirta Lietuvos visuomeninės-kultūrinės raidos XI–XVII a. šaltinių apžvalgai bei chronologijai. Programos tikslas buvo tyrinėti Lietuvos valstybės susiformavimo sąlygas bei jos socialinę-kultūrinę raidą iki XVIII a., remiantis iki šiol nepanaudotais pirminiais šaltiniais: archeologine medžiaga bei su ja susijusiais architektūros, numizmatikos, sfragistikos ir kitokių aptariamo valstybės laikotarpio materialinę kultūrą tyrinėjančių mokslų duomenimis, be abejo, pasiremiant ir šio laikotarpio istorikų įdirbiu. Tarp programoje iškeltų uždavinių svarbiausi buvo jaunosios XI–XVII a. laikotarpio materialinės kultūros paveldo tyrinėtojų kartos ugdymas bei visuomenės supažindinimas su iki šiol mažai žinomais ir gelbėjamųjų archeologinių tyrinėjimų metu sparčiai gausėjantiais materialinės kultūros šaltiniais. Norint sėkmingai juos įgyvendinti, vykdyti archeologijos paminklų žvalgymai, archeologijos paminklų lauko tyrinėjimai bei sukauptos medžiagos mokslinis apdorojimas ir skelbimas. Kadangi dauguma šių tyrinėjamų materialinės kultūros objektų buvo sukaupta ankstesnių tyrinėtojų, atitinkamas dėmesys skirtas archeologijos istorijos bei pačios tyrinėjimų metodikos analizei, kas leidžia geriau ir išsamiau suvokti tyrinėjamų objektų specifiką.

Programai vykdyti suburti 8 jaunesniosios-vidurinės kartos mokslininkai, Lietuvos istorijos institute pradėję dirbti paskutiniuoju dešimtmečiu prieš programos realizavimą ir neseniai apsigynę daktaro disertacijas arba turintys mokslinių ambicijų jas parengti. Kiekvienas jų programoje dirbo tam tikra kryptimi:

- 1) Gintautas Zabiela, dr. (1993 m.), kryptis – XI–XIV a. piliakalniai bei laidojimo paminklai;
- 2) Eugenijus Svetikas, dr. (1993 m.), kryptis – XIV–XVII a. laidojimo paminklai;
- 3) Saulė Urbanavičienė, dr. (1993 m.), kryptis – XI–XVII a. drabužiai;

4) Gediminas Vaitkevičius dr. (1999 m.), kryptis – XIV–XVII a. miestai;

5) Vyktintas Vaitkevičius, dr. (2000 m.), kryptis – XI–XVII a. pagoniškosios šventvietės;

6) Romas Jarockis (1997 m. tapo LII/VDU doktorantas, doktorantūros metu, 1998–2001 m. stažavosi Lundo universiteto Archeologijos institute, disertaciją apgynė 2002 m.), kryptis – XI–XIV a. gyvenvietės, urbanizacijos raida.

7) Linas Kvizikevičius (disertaciją rengia eksterneu), kryptis – XIV–XVII a. miesteliai ir dvarvietės;

8) Tomas Baranauskas (disertaciją rengia eksterneu, 2001 m. perėjo į „Pagalbinių istorijos mokslų“ programą), kryptis – XI–XVII a. rašytiniai šaltiniai.

Svarbiausias programos vykdymo rezultatas yra parengti ir paskelbti straipsniai bei monografijos, išgdyti nauji valstybės laikotarpio materialinės kultūros tyrinėtojai, pradėti sistemingi iki šiol netyrinėtų senųjų krašto paveldo objektų (miestelių, šventviečių) tyrinėjimai. Tuo prisidėta prie valstybės laikotarpio materialinės kultūros liekanų, kaip savito istorijos šaltinio, įvaizdžio įtvirtinimo mokslinėje ir plačiojoje visuomenėje, prie šio laikotarpio materialinės kultūros paveldo apsaugos. Per 5 programos vykdymo metus paskelbtos 7 monografijos, 75 straipsniai ir recenzijos, įvairiose konferencijose perskaityti 46 pranešimai, iš instituto bei uždirbtų lėšų vykdyta 10 žvalgomųjų bei stacionarių lauko tyrinėjimų ekspedicijų. Tarp išspausdintų straipsnių 13 paskelbta užsienio leidiniuose (17% visų straipsnių). Užsienio konferencijose perskaityta ir 14 pranešimų (30% visų pranešimų). Programos vykdymo metu eksterneu parengtos ir apgintos dvi humanitarinių mokslų daktaro disertacijos: G. Vaitkevičius „Vilniaus buitinė keramika (XIV–XVII a.)“ (1999 11 12) ir V. Vaitkevičius „Senosios Lietuvos šventvietės (sistemini aspektas)“ (2000 08 28). Programos vykdymo metu surengtos 2 konferencijos: „Lietuvos miestai ir miesteliai archeologijos duomenimis“ (Vilnius, 1997 12 11–12) ir „Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje. Žvalgomosioms archeologinėms ekspedicijoms 50 metų“ (Vilnius, 1998 05 21), – 2 seminarai: „Lietuvos

proistorės periodizacija“ (Vilnius, 1999 05 12) ir „Šventviečių tyrimų problematika“ (Vilnius, 1999 10 18), – prisidėta prie tarptautinės konferencijos „Castela Maris Baltici VI“ organizavimo Lietuvoje (2001 09 18–23), už programos ribų parengtų monografijų (A. Kviatkovskaja „Jotvingių kapinynai Baltarusijoje (XI a. pab.–XVII a.)“ (Vilnius, 1998); R. Volkaitė-Kulikauskienė „Lietuva valstybės priešaušriu“ (Vilnius, 2001) išleidimo. Papildomai programoje dalyvavę mokslininkai per 5 metus paskelbė apie 100 mokslinės informacijos bei konferencijų tezių, išspausdino apie 20

platesnio ar apibendrinamojo pobūdžio straipsnių, perskaitė keliolika kitokios tematikos pranešimų.

Programos vykdymo laikotarpiu L. Kvizikevičius stažavosi Rusijos MA istorijos institute (1998 04 25–05 01); G. Zabiela – Bambergo universitete (Vokietija) (1999 11 01–2000 04 30); V. Vaitkevičius – Valstybės istorijos muziejuje Stokholme (Švedija) (2001 08 15–09 15).

Nesant galimybių programos vykdymo metu ją papildyti naujais žmonėmis, nebuvo tyrinėjama dvarviečių ir senųjų bažnyčių medžiaga.

ATLIKTŲ DARBŲ SĄRAŠAS

I. IŠLEISTOS KNYGOS IR DAKTARO DISERTACIJŲ SANTRAUKOS

1. Baranauskas T. Lietuvos valstybės ištakos // *Vaga*. Vilnius, 2001, 317 p.
2. Baranauskas T., Zabiela G. Vorutos pilis // *Diemedis*. Vilnius, 2001, 16 p.
3. Vaitkevičius V. Senosios Lietuvos šventvietės. Žemaitija // *Diemedis*. Vilnius, 1998, 741 p.
4. Vaitkevičius G. Vilniaus buitinė keramika (XIV–XVII a.) / Daktaro disertacijos santrauka. LII leidykla. Vilnius, 1999, 36 p.
5. Vaitkevičius V. Senosios Lietuvos šventvietės (sistemini aspektas) / Daktaro disertacijos santrauka. LII. Vilnius, 2000, 26 p.
6. Zabiela G. Lietuvos archeologijos istorija (iki 1945 metų) / Bendraautoris P. Kulikauskas. Vilnius, 1999, 328 p.
7. Zabiela G. Išsaugokime piliakalnius // *Diemedis*. Vilnius, 2001, 16 p.

II. IŠSPAUSDINTI MOKSLINIAI STRAIPSNIAI

1. Baranauskas T. Vorutos pilis // *Mūsų praeitis*. Vilnius, 2001. T. 7, p. 43–70.
2. Baranauskas T., Zabiela G. Mindaugo dvaras Latvija // *Lietuvos istorijos metraštis*. 1997 metai. Vilnius, 1998, p. 21–40.
3. Jarockis R. Semigallia 1100–1400. A review of archaeological and historical sources // *Culture clash or compromise? The europeanisation of the Baltic sea area 1100–1400 AD*. Acta Visbyensia XI. Visby, 1998, p. 45–53.
4. Jarockis R. Lithuanian archaeology in the past

and present // *Archaeologia Baltica*. Vilnius, 1998. T. 3, p. 37–41.

5. Jarockis R. Stones, bricks and nails. The introduction of new building techniques south west of the Daugava. Europeans or Not? // *Local Level Strategies on the Baltic Rim 1100–1400 AD*. Kalmar–Visby, 1999, p. 153–164.

6. Jarockis R. Geographical situation, chronological development and early economy // *Lübeck style ? Novgorod style ? CCC papers*. Riga, 2001. T. 5, p. 77–87.

7. Jarockis R. Some aspects of urban development of two manor-boroughs in Žagare in the 13th–16th century // *Lietuvos archeologija*. Vilnius, 2001. T. 21, p. 355–366.

8. Kvizikevičius L. Nauji monetų radiniai iš Veliuonos // *Kultūros paminklai*. Vilnius, 1997. T. 4, p. 65–73.

9. Kvizikevičius L. Broliai Vilkičiai ir Vilniaus pinigų kalykla // *Lietuvos istorijos metraštis*. 1996. Vilnius, 1997, p. 454–456.

10. Kvizikevičius L. Falschgeld und dessen Funde in Litauen zwischen dem 13. und 17. Jahrhundert // *XII Internationaler Numismatischer Kongreß*. Vortragszusammenfassung. Berlin, 1997, p. 178.

11. Kvizikevičius L. Švininiai audeklų atspaudai // *Lietuvos archeologija*. Vilnius, 1998. T. 15, p. 433–446.

12. Kvizikevičius L. Švininių antspaudų radiniai Vilniuje XVI–XVII a. – importinių audeklų prekybos atspindys // *Lietuvos archeologija*. Vilnius, 1999. T. 18, p. 243–251.

13. Kvizikevičius L. Švininiai atspaudai // *Vilniaus Žemutinės pilies rūmai*. Vilnius, 1999. T. 4, p. 258–269.

14. Квизикевичус Л. Денежное обращение торунских монет в Литве // *Mennice między Bałtykiem a morzem Czarnym – wspólnota dziejów*. Warszawa, 1998, p. 93–95.

15. Квизикявичюс Л. Товарные (торговые) свинцовые пломбы // Труды VI Международного Конгресса славянской археологии. Общество, экономика, культура и искусство славян. Москва, 1998. Т. 4, с. 210–214.
16. Квизикявичюс Л. Русские монеты в денежном обращении Литвы XVI–XVIII вв. / Всероссийская нумизматическая конференция. Тезисы докладов и сообщения. С. Петербург, 1998, с. 151.
17. Kvizikevičius L. Lietuviškos monetos spaudas iš Vilniaus Žemutinės pilies rūmų // Numizmatika. Vilnius, 2000. T. 1, p. 183–188.
18. Kvizikevičius L. Rusiškos monetos Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės vakarinės dalies pinigų apyvartoje XVI–XVIII a. // Iš baltų kultūros istorijos. Vilnius, 2000, p. 141–147.
19. Kvizikevičius L. Falschgeld und Falschgeldfunde in Litauen vom 13. bis 17. Jahrhundert // XII Internationaler Numismatischer Kongress. Berlin 1997. Akten-Proceedings-Actes. Berlin, 2000. Bd. II, p. 1161–1165.
20. Квизикявичюс Л. Русские монеты в денежном обращении Литвы в XVI–XVIII веках / Международный нумизматический альманах. Вологда, 2000, № 7, с. 25–32.
21. Kvizikevičius L. Žemutinės Panemunės regiono miestelių numizmatinė medžiaga // Lietuvos archeologija. Vilnius, 2001. T. 21, p. 431–450.
22. Kvizikevičius L. XVI–XVIII a. koklių radiniai Veliuonoje // Veliuona. Vilnius, 2001, p. 382–385.
23. Kvizikevičius L. Veliuonos ištakos ir urbanistinės raidos bruožai // Veliuona. Vilnius, 2001, p. 111–117.
24. Kvizikevičius L. Žmogaus įsikūrimas Raigardo slėnyje ir jo apylinkėse / Bendraautoris T. Ostrauskas. Ar tikrai Raigardas prasmego? Vilnius, 2001, p. 41–65.
25. Svetikas E. Apkalai su širdies simboliu Lietuvoje kontrreformacijos laikotarpio pradžioje // Lituanistika. 1997, Nr. 1(29), p. 28–34.
26. Svetikas E. Kapšelių apkalai su liūto simboliu Lietuvoje XV a. antroje pusėje // Lituanistika. 1997, Nr. 2(30), p. 20–29.
27. Svetikas E. Tretininkai Lietuvos christianizacijos pradžioje: archeologijos duomenys apie jų atributiką // Lituanistika. 1997, Nr. 4(32), p. 13–38.
28. Svetikas E. Sagtys XIV–XVII a.: tipai ir paskirtis (pagal vėlyvųjų viduramžių kapinynų medžiagą) // Lietuvos archeologija. Vilnius, 1998. T. 15, p. 389–431.
29. Svetikas E. Kauliniai stiliai – vėlyvųjų viduramžių ir naujųjų amžių rašikliai Lietuvoje // Lituanistika. 1998, Nr. 3(35), p. 21–42.
30. Svetikas E. Lietuvoje aptikti vaškuotų lentelių pėdsakai // Lituanistika. 1999, Nr. 3(39), p. 45–77.
31. Svetikas E. Mirusiųjų pinigai Lietuvoje XIV a. pabaigoje–XVIII a. pradžioje: krikščioniškas laidojimo paprotys ir jo semantika // Lietuvos istorijos metraštis. 1999 metai. Vilnius, 2000, p. 26–48.
32. Svetikas E. Rozetinės segės: tipai, simbolika ir paskirtis // Iš baltų kultūros istorijos. Vilnius, 2000, p. 173–187.
33. Svetikas E. Daugiakaroliai antsmilkiniai: etnis ar konfesinis požymis // Lietuvos istorijos metraštis. 2000 metai. Vilnius, 2001, p. 5–19.
34. Svetikas E. Vaškuotų lentelių vartojimas Europoje ir galimas jų panaudojimas LDK raštvedyboje XV–XVI a. pradžioje // Lietuvos miestų istorijos šaltiniai. Vilnius, 2001. T. 3, p. 73–96.
35. Urbanavičienė S. Holiday clothing of Lithuanian country women in the 15th–16th centuries // Textiles in European archaeology. GOARC. Series A. Göteborg, 1998. T. 1, p. 279–285.
36. Urbanavičienė S. Survivals of paganism in 14th–17th century graves in Lithuania // Rom und Byzanz im Norden: Mission und Glaubenswechsel im Ostseeraum während des 8.–14. Jahrhunderts. Stuttgart, 1998. Bd. II, p. 131–142.
37. Urbanavičienė S. Manufacture of clothing in rural Lithuania in 15th–17th centuries: the archaeological data // Textiles in European archaeology. Edinburgh, 2001.
38. Urbanavičienė S. Obelių ežero pakraščio tyrimai / Bendraautoris V. Urbanavičius. Eskizai. Ukmergė, 2001, Nr. 11, p. 3–11.
39. Vaitkevičius G. Ankstyvasis Vilnius: įrodomumo vingiai // Kultūros paminklai. 2000. T. 7, p. 174–184.
40. Vaitkevičius G. Vilniaus plėtra iki XV amžiaus / bendraautoris K. Katalynas. Kultūros paminklai. Vilnius, 2001. T. 8, p. 68–76.
41. Vaitkevičius G. Recenzija. Jzef Maroszek, Ulice Wilna w XIV–XVIII wieku, “Kw. HKM”, R. XLVII, 1999, Nr. 1–2, p. 163–186 / Bendraautoris K. Katalynas. Kwartalnik historii kultury materialnej. Warszawa, 2001. Rok XLIX, Nr. 1–2. p. 120–124.
42. Vaitkevičius V. Šiaurės vakarų Lietuvos mitologiniai–sakraliniai objektai ir jų etnologinio–folkloristinio tyrimo perspektyvos // Etnologiniai ir folkloristiniai tyrinėjimai. Ekspedicijų medžiaga ir patirtis. Vilnius, 1997, p. 5–12.
43. Vaitkevičius V. Senojo tikėjimo šventvietės Sedos apylinkėse // Žemaičių praeitis. Seda. Vilnius, 1997. T. 5, p. 151–155.

44. Vaitkevičius V. Laukagalio apeiginis akmuo / Bendraautoris L. Klimka. Paparčių ir Žaslių apylinkės. Kaunas, 1997, p. 343–350.
45. Vaitkevičius V. Obelių–Kriaunų krašto senosios šventvietės / Bendraautoris G. Gruzdas. Obeliai. Kriaunos. Vilnius, 1998, p. 51–80.
46. Vaitkevičius V. Senosios Renavo apylinkių šventvietės // Žemaičių praeitis. Renavas. Vilnius, 2001. T. 9, p. 8–14.
47. Vaitkevičius V. Linkmenų krašto šventvietės // Krivasalio apylinkėse. Kraštotyrinės ekspedicijos medžiaga. Kaunas–Vilnius, 2001, p. 4–9.
48. Vaitkevičius V. XIII a. Lietuvos valstybinės religijos bruožai / Bendraautorė D. Vaitkevičienė. Lietuvos archeologija. Vilnius, 2001. T. 21, p. 311–334.
49. Vaitkevičius V. Gyvensenos ypatumai prie Raigardo (pasaulėžiūrinis aspektas) // Ar tikrai Raigardas prasmego? Vilnius, 2001, p. 66–79.
50. Vaitkevičius V. Senosios šventvietės prie Dubysos (kontekstų beiėskant) // Liaudies kultūra. 2001, Nr. 2, p. 20–27.
51. Vaitkevičius V. Veliuonos apylinkių šventvietės // Veliuona. Vilnius, 2001, p. 49–63.
52. Vaitkevičius V., Zabiela G. Rėvos ir Stirnių piliakalniai // Baltų archeologija. 1997, Nr. 1(10), p. 44–45.
53. Zabiela G. Lamatos žemė // Vakarų baltai: etnologezė ir etninė istorija. Vilnius, 1997, p. 211–217.
54. Zabiela G. Pyls Rytų Lietuvoje valstybės kūrimosi metu // Lietuvos valstybė XII–XVIII a. Vilnius, 1997, p. 459–474.
55. Zabiela G. Retos monetos iš Šeimyniškių piliakalnio // Kultūros paminklai. Vilnius, 1997. T. 4, p. 61–64.
56. Zabiela G. Recenzija. Vytautas Kazakevičius. IX–XIII a. baltų kalavijai. V. 1996 // Lietuvos istorijos metraštis. 1996. Vilnius, 1997, p. 368–373.
57. Zabiela G. Scandinavian arrowheads in Lithuania // Archaeologia Baltica. Vilnius, 1997. T. 2, p. 133–140.
58. Zabiela G. Pranui Kulikauskui – 85 // Lietuvos archeologija. Vilnius, 1998. T. 15, p. 5–9.
59. Zabiela G. Laidosena pagoniškoje Lietuvoje // Lietuvos archeologija. Vilnius, 1998. T. 15, p. 351–379.
60. Zabiela G. Application of alternative methods in Lithuania field archaeology (up to 1996) // Archaeologia Baltica. Vilnius, 1998. T. 3, p. 143–158.
61. Zabiela G. Senieji Anykščiai // Baltų archeologija. 1998, Nr. 1–2(11–12), p. 54–57.
62. Zabiela G. Geležies amžiaus radiniai iš Ukmergės // Lietuvos archeologija. Vilnius, 1999, T. 18, p. 69–77.
63. Zabiela G. Mažieji miesteliai archeologinių tyrimų medžiagoje // Mažųjų miestelių renovacijos problemos. Trakai. 1999, p. 3–23.
64. Zabiela G. Recenzija. Vyktintas Vaitkevičius. Senosios Lietuvos šventvietės. Žemaitija. Vilnius. 1998 // Lietuvos istorijos metraštis. 1998. Vilnius, 1999, p. 279–284.
65. Забела Г. Деревянные замки Литвы XII–XIV веков // Труды VI Международного Конгресса славянской археологии. История и культура древних и средневековых славян. Москва. 1999. Т. 5, с. 271–276
66. Zabiela G. Recenzija. Vilniaus Žemutinės pilies rūmai. T. 4 (1994–1995 metų tyrimai) Vilnius: Pilių tyrimo centras „Lietuvos pyls“, 1999, p. 376 // Lietuvos istorijos metraštis. 1999. Vilnius, 2000, p. 267–270.
67. Zabiela G. Žvelgiant į nueitą kelią // Lietuvos archeologija. Vilnius, 2001. T. 21, p. 11–30.
68. Zabiela G. Piliakalniai–slėptuvės // Lietuvos archeologija. Vilnius, 2001. T. 21, p. 399–412.
69. Zabiela G. Viduramžių archeologija Lietuvoje // Lituanistica. 2001, Nr. 3(47), p. 20–30.
70. Zabiela G. Lithuania // Encyclopedia of archaeology. History and discoveries. Santa Barbara, Denver, Oxford, 2001. T. II, M–E, p. 824–830.
71. Zabiela G. Defensive systems of wooden castles in Lithuania in the 13th–14th centuries // Castella Maris Baltici 3–4. Turku–Tartu–Malbork, 2001, p. 199–205.
72. Zabiela G. The interior of the Lithuanian wooden castles // Castella Maris Baltici. Rudkøbing, 2001, p. 161–168.
73. Zabiela G. Padėčių nustatymo sistemos (GPS) prietaisų panaudojimas archeologijos paminklų žvalgymuose // Lietuvos kultūros paveldo kartografiniai tyrimai: raida, būklė, perspektyva. Vilnius, 2001, p. 87–99.
74. Zabiela G. Jonas Puzinas / Bendraautoris P. Kulikauskas. Eskizai. Ukmergė, 2001, Nr. 11, p. 40–44.
75. Zabiela G. Vilniaus senamiesčio archeologija: istorija ir dabartis // Lietuvos miestų istorijos šaltiniai. Vilnius, 2001. T. 3, p. 59–72.
76. Zabiela G. Naujas Lietuvos piliakalnių sąrašo papildymas (1995–2000 m.) // Kultūros paminklai. Vilnius, 2001. T. 8, p. 21–36.
77. Zabiela G. Recenzija. Tomas Baranauskas. Lietuvos valstybės ištakos. Vilnius. Vaga. 2000. 320 p. 2000 egz. // Lietuvos istorijos metraštis. 2000. Vilnius, 2001, p. 327–330.
78. Zabiela G. Recenzija. Tomasz Torbus. Die Konventsburgen im Deutschordensland Preussen. Schriften des Bundesinstituts für ostdeutsche Kultur und Geschichte. Band 11. R. Oldenbourg Verlag, München. 1988. 956 p. // Lietuvos istorijos metraštis. 2000. Vilnius, 2001, p. 366–368.

III. MOKSLINĖSE KONFERENCIJOSE PERSKAITYTI PRANEŠIMAI

1. Baranauskas T. Maciej Strykowski on the beginning of Lithuanian state // Motiejus Strykovskis ir jo laikų Lietuvos istoriografija. Vilnius, 1997 04 24.
2. Baranauskas T. Saxo Grammaticus on the Balts // Saxo and the Baltic region. Odense (Danija), 2000 11 20.
3. Baranauskas T., Zabiela G. Ceklis in 1253 – a historical and archaeological approach // Kurzemes un kuršu archeoloģija. Ventpils (Latvija), 2001 05 26.
4. Jarockis R. The central level symposium of the culture clash or compromise (CCC) project // Cultural clash of compromise (CCC) project. Talsi (Latvija), 1998 09 18.
5. Jarockis R. The local level-symposium of the cultural clash of compromise (CCC) project // Cultural clash of compromise (CCC) project. Kalmar (Švedija), 1998 10 08.
6. Jarockis R. Der Ostseeraum und Kontinentaleuropa (1100–1600) // Einflussnahme – Rezeption–Wandel. Greifswald (Vokietija), 2000 06 16.
7. Kvizikevičius L. Vilniaus miesto prekybiniai ryšiai XVI–XVIII a. remiantis sfragistiniais duomenimis // Lietuvos miestai ir miesteliai archeologijos duomenimis. Vilnius, 1997 12 11.
8. Kvizikevičius L. Falschgeld und dessen Funde in Litauen zwischen dem 13. und 17. Jahrhundert // XII Internationaler Numismatischer Kongress. Berlin 1997 09 08.
9. Квизикявичюс Л. Российские монеты в денежном обращении Литвы в XVI–XVIII вв. // VI Всероссийская нумизматическая конференция. Sankt Peterburg (Rusija), 1998 04 20.
10. Квизикявичюс Л. Денежное обращение торунских монет в Литве // III Międzynarodowa Konferencja Numizmatyczna. Suprasl (Lenkija), 1998 09 10–12.
11. Квизикявичюс Л. Новые находки серебряных слитков в Литве и Калининградской области // VII Всероссийская нумизматическая конференция. Jaroslavl (Rusija), 1999 05 20.
12. Svetikas E. Stiliai XV a. alytiškių kapuose // Lietuvos miestai ir miesteliai archeologijos duomenimis. Vilnius, 1997 12 11.
13. Svetikas E. Poliptikų (knygų iš vaškuotų lentelių) panaudojimo mastai XV a. Lietuvos raštvedyboje // XIV a. pabaigos–XVIII a. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės miestų istorijos šaltiniai ir jų leidyba. Vilnius, 1998 09 29.
14. Svetikas E. Ar vartotinas protoistorijos terminas Lietuvos archeologijos periodizacijoje? // Lietuvos archeologijos periodizacijos problemos. Vilnius, 1999 05 12.
15. Svetikas E. Alytaus christianizacijos bruožai // Alytaus miestui – 420. Alytus, 2001 06 13.
16. Svetikas E. Rozetinių segių simbolika vėlyvaisiais viduramžiais // Jono Puzino skaitymai. Vilnius, 1998 10 07.
17. Vaitkevičius G. Vilniaus infrastruktūros susiformavimas // Vilniaus savivaldai – 610 m. Vilnius, 1997 03 19.
18. Vaitkevičius G. Archeologinių tyrimų metodikos problematika // Lietuvos miestai ir miesteliai archeologijos duomenimis. Vilnius, 1997 12 11.
19. Vaitkevičius G. Vilniaus senųjų molynų žvalgymas // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje. Žvalgomosioms archeologinėms ekspedicijoms – 50 metų. Vilnius, 1998 05 21.
20. Vaitkevičius G. Žaliavų kokybės įtaka puodininkystės raidai Lietuvoje XIV–XV a. // Silikatų technologija. Kaunas, 1998 04 22.
21. Vaitkevičius G. Clays and technology in Vilnius (1300–1700 AD) // EAA IV annual meeting. Göteborg (Švedija), 1998 09 24.
22. Vaitkevičius G. Archaeological ceramics and science // Science and archaeology. Bournemouth (Anglija), 1999 09 20.
23. Vaitkevičius G. Bowl shapes: practical property analysis // EAA VI annual meeting. Lisbon (Portugalija), 2000 09 25.
24. Vaitkevičius G. Ionising radiation in the environment as an additional source for studying the past // European society of environmental history. St. Andrews (Anglija), 2001 09 07.
25. Vaitkevičius G. The aging process in ceramics // International conference of application of Mössbauer effect. Oxford (Anglija), 2001 09 08.
26. Vaitkevičius G. Senėjimo procesai archeologinėje keramikoje // 34-oji Lietuvos nacionalinės fizikos konferencija. Vilnius, 2001 06 15.
27. Vaitkevičius G. Radiaciniai procesai archeologinėje keramikoje // Spinduliuotė ir medžiagų savybių tyrimai. Kaunas, 2001 06 01.
28. Vaitkevičius V. Senųjų šventviečių žvalgymas // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje. Žvalgomosioms ekspedicijoms – 50 metų. Vilnius, 1998 05 21.
29. Vaitkevičius V. Kodėl Švenčionys (vardo kilmės paieškos) // Švenčionių kraštas Rytų Lietuvos kultūros istorijoje. Švenčionys, 1998 10 15.
30. Vaitkevičius V. Šventvietės prie Dubysos // Baltų kultūros šaltiniai. Raseiniai, 1999 12 01.

31. Vaitkevičius V. Raganinės – nauja Lietuvos šventviečių grupė // *Moteris folklore*. Vilnius, 2001 10 18.
32. Vaitkevičius V. Medicina baltiškų šventviečių kontekste // *Žmogaus samprata tradicinėje kultūroje*. Vilnius, 2000 05 09.
33. Vaitkevičius V. Nauja Žvėrūnos-Medeinos perspektyva // *Baltų religija ir kultai*. Vilnius, 2001 10 24.
34. Zabiela G. Anykščiai XV–XVIII a. // *Lietuvos miestai ir miesteliai archeologijos duomenimis*. Vilnius, 1997 12 11–12.
35. Zabiela G. Archeologijos duomenys apie mažuosius miestelius // *Mažųjų miestelių tyrimų, atstatymo bei atnaujinimo problemos*. Trakai, 1998 01 30.
36. Zabiela G. Nuo medinės pilies prie mūrinės pilies – motai Europoje ir Lietuvoje // *Naujausi Lietuvos pilių tyrinėjimai*. Klaipėda, 1998 09 24.
37. Zabiela G. Viduramžių archeologijos periodizacija // *Lietuvos proistorės periodizacija*. Vilnius, 1999 05 12.
38. Zabiela G. Vakarų Lietuvos piliakalniai // *Kretingos senovė*. Kretinga, 1999 09 24.
39. Zabiela G. Griūvančių piliakalnių tyrinėjimai // *Archeologijos mokslo atskaitos taškai*. Palūšė, 2000 05 04.
40. Zabiela G. Pasaulinės padėčių nustatymo sistemos panaudojimas archeologijos paminklų žvalgymuose // *Lietuvos kultūros paveldo kartografiniai tyrimai: raida, būklė, perspektyva*. Vilnius, 2000 11 17.
41. Забела Г. Балтская культура средневековой Литвы по данным археологии // *Балтская культура средневековой Литвы*. Москва (Русija), 2000 12 11.
42. Zabiela G. Lietuvos valstybės formavimasis archeologijos duomenimis // *Mindaugo karūnavimas ir Lietuvos valstybės diena*. Vilnius, 2001 07 05.
43. Zabiela G. Osteology in Lithuanian Iron Age hill-forts // *Man, Iron Age hill-fort and palaeoenvironmental changes*. Palanga, 2001 05 12.
44. Zabiela G. Naujausiųjų laikų archeologija: tyrimo metodas ar istorijos pažinimo jungiamoji grandis // *Istoriko atsakomybė*. Vilnius, 2001 10 18.
45. Zabiela G. Piliakalniai – šventvietės // *Baltų religija ir kultai*. Vilnius, 2001 10 24.
46. Zabiela G. Etninės migracijos Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės baltiškoje dalyje viduramžiais // *Migracija ir kultūra*. 2001 12 19.

Gintautas ZABIELA